

**UCHWAŁA NR XXXVIII/328/2026
RADY GMINY JASŁO**

z dnia 25 września 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jasło na lata 2027-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 662 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.) **Rada Gminy Jasło uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jasło na lata 2027-2030 w brzmieniu określonym w załączniku.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jasło.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Jasło

Krzysztof Brągiel

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ DLA GMINY JASŁO
NA LATA 2027-2030**

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW	4
PRZEMOC DOMOWA.....	5
Definicja przemocy	5
Formy przemocy	7
Skala przemocy w świetle badań ogólnopolskich	8
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	10
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	11
CHARAKTERYSTYKA GMINY JASŁO	13
ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ.....	14
DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY JASŁO	19
Analiza danych zastanych	19
Wyniki badań społecznych	26
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	31
ADRESACI PROGRAMU	43
PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	43
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	44
EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU.....	44
WNIOSKI I PODSUMOWANIE	48
SPIS TABEL I WYKRESÓW.....	49
Spis tabel	49
Spis wykresów	49
BIBLIOGRAFIA	50

Wykaz skrótów

b.d. – brak danych

BDL GUS – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

GBP – Gminna Biblioteka Publiczna w Jaśle z/s w Szebniach

GDP – grupy diagnostyczno-pomocowe

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GOK – Gminny Ośrodek Kultury w Jaśle z/s w Brzyściu

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaśle

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KPP – Komenda Powiatowa Policji w Jaśle

NGO (ang. *non-governmental organization*) – organizacja pozarządowa

NK – procedura „Niebieskie Karty”

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaśle działający w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

OP – Ośrodek Psychoterapii w Jaśle

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle

PIK – Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy Domowej

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jaśle

UG – Urząd Gminy Jasło

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Przemoc domowa

Definicja przemocy

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wielu działań przeciwdziałających temu zjawisku. W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.), przemoc domowa to *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na:*

niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia

naruszenie ich godności, nietykalności cielesnej lub wolności, w tym seksualnej

szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące cierpienie lub krzywdę

ograniczenie lub pozbawienie dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej

naruszenie prywatności lub wzbudzenie poczucia zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej

Źródło: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W odniesieniu do zachowań przemocowych w środowisku rodzinnym zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu:

- **Intencjonalność** – ma charakter świadomego i zamierzonego działania,
- **Nierównowaga sił** – przewaga jednej ze stron, np. fizyczna, psychiczna czy ekonomiczna,
- **Naruszanie praw i dóbr osobistych** – osoba stosująca przemoc narusza podstawowe prawa osób doznających przemocy, np. nietykalności cielesnej, godności, szacunku itp.,
- **Powodowanie cierpienia i bólu** – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy na poważne szkody¹.

Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydem. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker opisała cykl przemocy przedstawiający 3 fazy zachowań związanych z doświadczaniem przemocy:

1. **Faza narastającego napięcia** – wzrost napięcia i natężenia sytuacji konfliktowych. Osoba stosująca przemoc staje się poirytowana, zdenerwowana i prowokuje kłótnie, a pozostali członkowie rodziny czują strach i niepewność, przez co dążą do złagodzenia sytuacji.

2. **Faza ostrej przemocy** – wybuch gniewu, upust narastającego napięcia. Osoba stosująca przemoc dopuszcza się czynów, których wcześniej by nie wyrządziła.

3. **Faza miodowego miesiąca** – okres okazywania skruchy przez osobę stosującą przemoc, która przekonuje, że sytuacja już się nigdy nie powtórzy.

Po pewnym czasie napięcie znów zaczyna rosnąć i cykl się powtarza, lecz przemoc jest jeszcze gwałtowniejsza, skraca się faza „miodowego miesiąca”, faza narastającego napięcia i ostrej przemocy wydłużają się i mają gwałtowniejszy przebieg, a po pewnym czasie faza „miodowego miesiąca” zanika i pozostają tylko 2 fazy.

¹Poradnik dla osób dotkniętych przemocą, Stowarzyszenie OPTA, s.1.

Formy przemocy

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

- 1. Fizyczną** – jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być różne, np. złamania, siniaki, poparzenia itp. Powodowana jest poprzez, np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni.
- 2. Psychiczną** – oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, odrzucenie, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, stosowanie gróźb, degradacja werbalna (wyzywanie, upokarzanie, zawstydzanie).
- 3. Seksualną** – jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie stosunku z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
- 4. Ekonomiczną** – opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez osobę stosującą przemoc. Podporządkowanie materialne partnerki/partnera bądź innych osób sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku osoby stosującej przemoc albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.
- 5. Zaniedbanie** – nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych przede wszystkim dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające

w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia². Omawiana forma przemocy dotyczy także relatywnie często seniorów.

6. Cyberprzemoc – przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Zjawisko elektronicznej agresji może przybierać różne formy: od wysłania obraźliwego SMS-a czy e-maila do drugiej osoby, aż po założenie komuś fałszywego konta na portalu społecznościowym³.

Skala przemocy w świetle badań ogólnopolskich

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystyki pokazują, że problem przemocy domowej dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących się do przemocy domowej gromadzonych przez Policję, w 2025 roku ogólna liczba osób doznających przemocy w Polsce kształtowała się na poziomie 91 330, w tym 55,6% stanowiły kobiety (50 767 osób), 32,0% – małoletni (29 210 osób), z kolei 12,4% – mężczyźni (11 353 osoby). W 2025 roku odnotowano 60 889 osób stosujących przemoc, z czego zdecydowaną większość stanowili mężczyźni, tj. 52 424 osoby (86,1%). W porównaniu do 2024 roku liczba osób doznających przemocy zwiększyła się o 5,1% (4 410 osób), z kolei liczba osób stosujących przemoc wzrosła o 0,6% (354 osoby)⁴.

Według raportu z badania z 2025 roku pt. „Czy przemoc ma płeć i status społeczny? Społeczne postawy, przekonania i reakcje wobec przemocy w bliskich relacjach” wynika, że co trzeci Polak (36%) zna osobę ze swojego najbliższego otoczenia, która doświadczyła przemocy. Jednocześnie tylko nieco ponad połowa respondentów (52%) deklaruje, że w takiej sytuacji zdecydowała się zareagować lub podjąć działania.

Badanie pokazuje również zróżnicowanie postaw społecznych wobec przemocy. Mężczyźni częściej niż kobiety (23% wobec 16%) zgadzają się ze stwierdzeniem, że „czasem lepiej nie wtrącać się w cudze sprawy, aby nie pogorszyć sytuacji, gdy zauważy się przemoc domową”. Wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia odsetek osób podzielających tę opinię

² J. Helios, W. Jedlecka, *Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane*, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017.

³ Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie. Poradnik dla rodziców. NASK Akademia, Warszawa 2020.

⁴ Policja, *Przemoc Domowa – dane od 2023 roku*, <https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-domowa/50867,Przemoc-domowa-dane-od-2023-roku.html> [dostęp 03.08.2026].

maleje – do 17% wśród osób z wykształceniem wyższym. Ponadto 15% Polaków zgadza się ze stwierdzeniem, że przemoc domowa jest przede wszystkim problemem rodzin o niższym statusie społecznym. Pogląd ten częściej prezentują osoby młode (21% w grupie wiekowej 18-34 lata) oraz osoby z niższym poziomem wykształcenia (19%)⁵.

Wyniki badań Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę oraz Ipsos Polska z 2024 roku wskazują natomiast, że część społeczeństwa nadal popiera stosowanie kar fizycznych wobec dzieci. Z badań wynika, że 3% respondentów uważa, iż bicie dzieci może być stosowane jako metoda wychowawcza za każdym razem, gdy rodzic uzna ją za skuteczną. Jednocześnie co trzeci badany (33%) jest zdania, że zasadniczo nie powinno się stosować kar fizycznych, jednak w pewnych sytuacjach mogą być one usprawiedliwione. Ponadto 18% respondentów uważa, że kary fizyczne mogą prowadzić do poprawy zachowania dziecka⁶.

Warte uwagi są również badania z 2022 roku przeprowadzone na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, na temat skali zjawiska przemocy domowej wśród grup społecznych, które w szczególny sposób są narażone na doznawanie przemocy, a mianowicie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Według tych badań zdecydowana większość osób z niepełnosprawnościami, doznawało przemocy psychicznej (78,1%), natomiast 57,8% wskazało na przemoc fizyczną. Wśród seniorów rozkład procentowy odpowiedzi przedstawia się następująco: przemocy psychicznej doznawało 87,3% badanych, z kolei przemocy fizycznej i ekonomicznej po 43,1% respondentów⁷.

Również w 2023 roku przemoc wobec dzieci stanowiła poważne wyzwanie społeczne, pociągające za sobą szereg negatywnych konsekwencji dla rozwoju fizycznego, emocjonalnego i społecznego dzieci. Analiza statystyk opracowanych przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę, rzuca światło na skalę problemu oraz konieczność podjęcia działań w celu zapewnienia dzieciom bezpiecznego środowiska do rozwoju. Z odpowiedzi udzielanych przez respondentów w wieku 11-17 lat wynika, że zdecydowana większość z nich (79%) choć raz doświadczyła w swoim życiu przemocy lub zaniedbania. Ponadto co czwarty ankietowany

⁵ Policja, *Przemoc Domowa – dane od 2023 roku*, <https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-domowa/50867,Przemoc-domowa-dane-od-2023-roku.html> [dostęp 03.08.2026].

⁶ Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Ipsos, *Barometr postaw wobec krzywdzenia dzieci w Polsce 2024*, [online]: https://fdds.pl/_Resources/Persistent/2/2/c/3/22c34996d2e2f2a9fd2545d91e659f64b17b920a/Barometr_postaw_wobec_krzywdzenia_FDDS_IPSOS_2024_publ.pdf, [dostęp: 03.08.2026].

⁷ Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, s. 5-7.

(27%) został kiedykolwiek pokrzywdzony za pośrednictwem więcej niż dwóch różnych form przemocy lub zaniedbania⁸.

Ponadto, z Raportu podsumowującego działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” wynika, iż w 2024 roku przemoc stanowiła główny temat przeprowadzonych konsultacji (48%). Najwięcej rozmów dyżurujący przeprowadzili z osobami doznającymi przemocy (45%), niemniej jednak odebrali również 25% połączeń od świadków przemocy. Należy zwrócić uwagę na fakt, że osoby zgłaszające przemoc, przeważnie wskazują na więcej niż jedną jej formę. Przemoc psychiczna jest tematem większości przeprowadzanych rozmów – zgłaszało ją 8 424 osób (w tym 171 dzieci), z kolei doświadczenie przemocy fizycznej deklarowało 4 605 dzwoniących (w tym 113 dzieci). Odnotowano również przypadki przemocy ekonomicznej (16%), seksualnej (5%) oraz zaniedbania (7%).

Uzasadnienie wprowadzenia programu

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej*. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

⁸ *Diagnoza przemocy wobec dzieci w Polsce 2023, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Warszawa, s. 29.*

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Jasło. Istotnym elementem **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Jasło na lata 2027-2030** jest wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i ją stosującym.

Podstawy prawne opracowania Programu

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które uwzględniają temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doświadczających oraz stosujących przemoc domową. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Jasło na lata 2027-2030**.

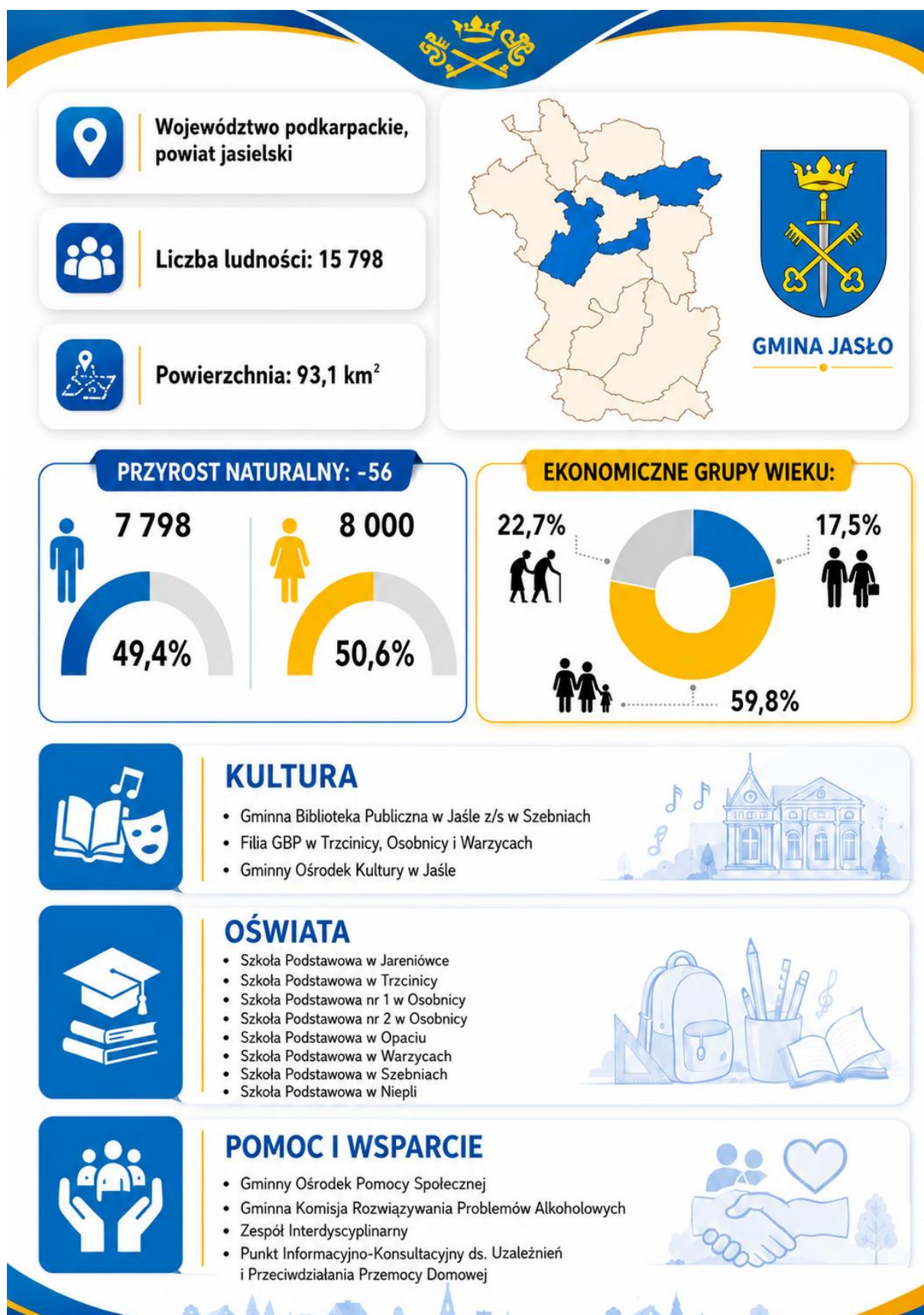
Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,

- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy,
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
- ustawa z dnia 24 sierpnia 2011 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe,
- ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji,
- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań oraz danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaśle, a także założeń Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. (z późn. zm.).

Charakterystyka gminy Jasło

Źródło: dane statystyczne za 2025 rok BDL GUS, Raport o stanie Gminy Jasło za 2025 rok

Zasoby umożliwiające przeciwdziałanie przemocy domowej

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Jasło zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej**, który powołuje Wójt Gminy Jasło. Tworzą go przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kurator sądowy. Po spełnieniu przesłanek określonych w przepisach oraz złożeniu stosownego wniosku do Wójta, możliwy jest także udział przedstawicieli Żandarmerii Wojskowej. Fakultatywnie do prac Zespołu mogą być ponadto włączani prokuratorzy oraz reprezentanci innych podmiotów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

1. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w szczególności przez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
 - 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
 - 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
 - 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
 - 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
 - 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,

- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734 z późn. zm).

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Jasło na lata 2027-2030 wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.

Instytucja	Obszar działania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	• Wczesna diagnoza i poradnictwo, • udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, • dystrybucja ulotek edukacyjno-informacyjnych, • udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej, • działania interwencyjne, • organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, • udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień, • obsługa organizacyjno-techniczna ZI, • wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, • opracowanie i wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	• Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

	• organizowanie poradnictwa specjalistycznego, specjalistycznej pomocy psychologicznej oraz terapeutycznej, • prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, • wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, • opracowanie i wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich.
Komenda Powiatowa Policji	• Wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, • podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, • opracowanie i wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich.
Placówki ochrony zdrowia	• Ocena stanu ogólnego zdrowia: badanie podmiotowe i badanie przedmiotowe oraz wydanie zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej, • wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, • opracowanie i wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich.
Placówki oświatowe	• Wczesna diagnoza, opracowanie i realizowanie standardów ochrony małoletnich, • przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, • wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, • opracowanie i wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich.
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	• Diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym, • inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom, • inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc, • opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, • rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, • powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań, • monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”, • przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a, ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.)

Grupy
diagnostyczno-
pomocowe

- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno-terapeutycznym,
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734 z późn. zm.),
- stosowanie Standardów Ochrony Małoletnich.
- Dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia,
- zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność,
- realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych albo w programach psychologiczno-terapeutycznych,
- występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń,
- monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”,
- zakończenie procedury NK,
- dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
 - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury NK,
 - b) wszczęcia procedury NK,
- informowanie przewodniczącego ZI o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- stosowanie Standardów Ochrony Małoletnich.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.)

Można wyróżnić także podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- instytucje kulturalno-rekreacyjne,
- lokalne organizacje pozarządowe,
- kościoły i związki wyznaniowe.

Zasoby ludzkie:

Zespół Interdyscyplinarny w zakresie realizacji **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Jasło na lata 2027-2030** współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy domowej na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.:

- pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasle i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jasle,
- pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- pracownicy Ośrodka Psychoterapii w Jasle,
- pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Jasle,
- pracownicy Poradni Psychologicznej dla dzieci w młodzieży w Jasle,
- funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Jasle,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- psychologowie, psychoterapeuci, terapeuci uzależnień,
- pedagodzy/przedstawiciele oświaty,
- kuratorzy społeczni oraz zawodowi,
- prawnicy,
- pracownicy ochrony zdrowia,
- przedstawiciele NGO.

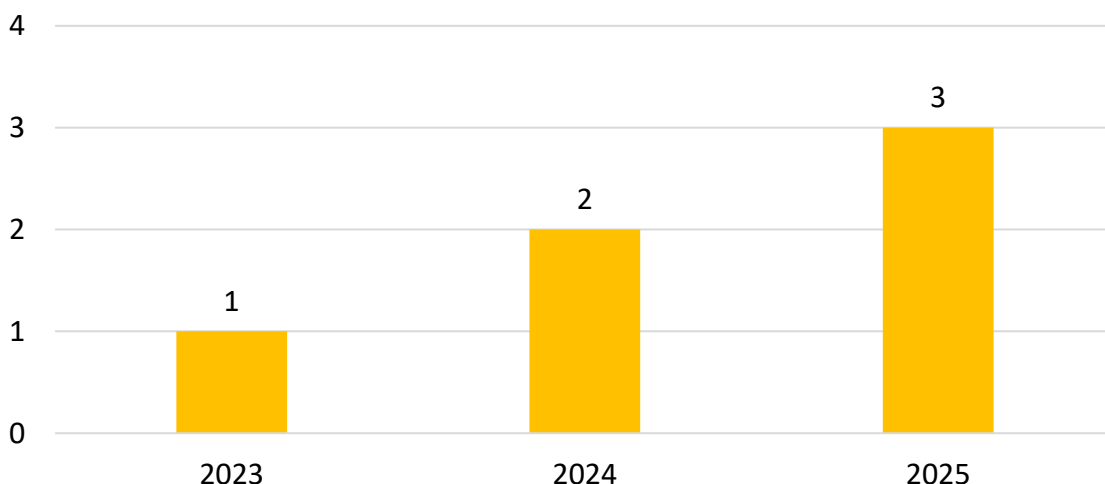
Diagnoza problemu przemocy domowej na terenie gminy Jasło

Analiza danych zastanych

Działania ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy domowej realizowane są w szczególności przez **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasle**, który poza przyznawaniem świadczeń pomocy społecznej, udziela również wielokierunkowego wsparcia pozamaterialnego, m.in. w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa osobom i rodzinom borykającym się z problemem przemocy domowej.

W latach 2023-2025 liczba rodzin z terenu Gminy korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasle z powodu przemocy domowej uległa zwiększeniu. W 2023 roku wystąpiła taka konieczność wobec 1 rodziny, w 2024 roku odnotowano 2 rodziny, natomiast w 2025 roku były to 3 rodziny.

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej w latach 2023-2025

Źródło: Raport: Osoby, którym zrealizowano świadczenia w okresie od 2023 roku do 2025 roku

W ramach przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej, w strukturach Zespołu Interdyscyplinarnego tworzone są grupy diagnostyczno-pomocowe (wcześniej grupy robocze), powoływane w zależności od istniejących potrzeb i indywidualnych przypadków. Ich podstawowym zadaniem jest stworzenie i realizowanie planu pomocy rodzinom, stałe monitorowanie ich sytuacji oraz prowadzenie bieżącej dokumentacji podejmowanych działań i uzyskiwanych efektów.

Na przestrzeni analizowanych lat liczba spotkań Zespołu uległa nieznacznemu zwiększeniu – w 2024 roku było ich 42, z kolei w 2025 roku – 43. Znaczny wzrost widoczny jest natomiast w zakresie działalności grup diagnostyczno-pomocowych: w 2023 roku utworzono ich 22, w 2024 roku – 30, a w 2025 roku – 37.

Tabela 2. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	b.d.	42	43
liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych	22	30	37

Źródło: Sprawozdanie z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 za 2024 i 2025 rok; Ankieta dotycząca skali zjawiska przemocy domowej, realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, realizacji niektórych zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2023 - dane za 2023 rok

Podjęmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową ani osoby stosującej przemoc domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

W latach 2023-2025 liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” na terenie gminy Jasło ulegała wahaniom: w roku bazowym było to 31 procedur, w 2024 roku – 29, z kolei w ostatnim roku sprawozdawczym wszczęto najwięcej, bo 44 procedury NK, w tym: 5 procedur zostało zainicjowanych przez przedstawicieli oświaty, 32 przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Jaśle, natomiast 7 przez pracowników socjalnych GOPS w Jaśle. Ponadto w 2025 roku kontynuowano 7 procedur z poprzednich lat. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 3. Liczba wszczętych oraz kontynuowanych spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty” w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	31	29	44
liczba kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w poprzednich latach	b.d.	16	7

Źródło: Sprawozdanie z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 za 2024 i 2025 rok; Ankieta dotycząca skali zjawiska przemocy domowej, realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, realizacji niektórych zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2023 - dane za 2023 rok

Dane zaprezentowane w poniższej tabeli dotyczą liczby zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2023-2025. W roku bazowym zakończono 28 procedur NK, w roku kolejnym – 35, z kolei w 2025 roku było to 28 procedur, z czego w przypadku 16 z nich przyczyną było ustanie przemocy domowej i uzasadnione przypuszczenie, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej, natomiast 12 procedur zakończono z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Tabela 4. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
liczba zakończonych procedur NK, w tym:	28	35	28
z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej	20	15	16
z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	8	20	12

Źródło: Sprawozdanie z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 za 2024 i 2025 rok; Ankieta dotycząca skali zjawiska przemocy domowej, realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, realizacji niektórych zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2023 - dane za 2023 rok

Z dokumentacji Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że w 2025 roku 47 osób objętych działaniami w ramach procedury NK, doświadczyło przemocy domowej, w tym: 23 kobiety, 4 mężczyzn oraz 20 dzieci. W stosunku do 2024 roku można zauważyć znaczny spadek liczby osób doznających przemocy, gdyż było to 86 osób, w tym: 42 kobiety, 11 mężczyzn oraz 33 dzieci. Spośród 20 małoletnich 11 stanowili chłopcy (55,0%), a 9 dziewczynki (45,0%). W grupie dzieci do 13. roku życia znalazło się łącznie 12 osób, tj. 60,0% wszystkich dzieci objętych procedurą, natomiast w wieku 14-18 lat – 8 osób (40,0%). Najliczniejszą pojedynczą kategorię stanowili chłopcy do 13. roku życia – 8 osób. Wśród kobiet

doznających przemocy 4 osoby były osobami starszymi, co stanowi ok. 17,4% kobiet objętych procedurą i 8,5% wszystkich osób doznających przemocy. Nie odnotowano osób z niepełnosprawnościami wśród kobiet, mężczyzn ani dzieci oraz starszych mężczyzn. W roku bazowym procedurą „Niebieskie Karty” objęto łącznie 66 osób doznających przemocy, w tym 41 kobiet, 11 mężczyzn oraz 14 dzieci.

Najczęściej odnotowywaną formą w 2025 roku była przemoc psychiczna, której doświadczały 34 osoby, czyli ok. 72,3% wszystkich osób objętych procedurą. Przemoc fizyczna dotyczyła 19 osób (40,4%), natomiast przemoc ekonomiczna – 6 osób (12,8%). Nie wykazano przypadków wykorzystania seksualnego ani cyberprzemocy.

Tabela 5. Liczba osób doznających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury NK w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
liczba osób doznających przemocy, w tym:	66	86	47
kobiety	41	42	23
mężczyźni	11	11	4
dzieci	14	33	20

Źródło: Sprawozdanie z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 za 2024 i 2025 rok; Ankieta dotycząca skali zjawiska przemocy domowej, realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, realizacji niektórych zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2023 - dane za 2023 rok

W ramach swoich działań, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontaktują się z osobami dotkniętymi przemocą domową, stosującymi ją oraz jej świadkami.

W 2023 roku GKRPA nie wykazała kontaktów z osobami doznającymi przemocy, stosującymi przemoc ani ze świadkami przemocy. Zdecydowanie odmienna sytuacja wystąpiła w 2024 roku, kiedy Komisja kontaktowała się z 86 osobami doznającymi przemocy oraz 43 osobami ją stosującymi. Oznacza to, że liczba osób doznających przemocy, z którymi się kontaktowano była w tym roku dwukrotnie wyższa od liczby osób stosujących przemoc. Nie odnotowano natomiast kontaktów ze świadkami przemocy. W 2025 roku nastąpił bardzo wyraźny spadek wykazanej liczby osób – odnotowano jedynie 2 osoby stosujące przemoc, przy jednoczesnym braku osób doznających przemocy oraz świadków przemocy.

Tabela 6. Liczba osób dotkniętych przemocą, z którymi kontaktowała się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
osoby doznające przemocy	0	86	0
osoby stosujące przemoc	0	43	2
świadkowie przemocy	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2023-2025

W 2025 roku, jak i w latach poprzednich, na terenie gminy Jasło funkcjonował Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy Domowej, którego zadaniem było wsparcie osób w kryzysach, w szczególności zmagających się z problemem uzależnień oraz uwięzionych w przemoc domową. Punkt w 2025 roku był czynny średnio 68 godzin w miesiącu, a poradnictwo udzielane w nim jest przez prawnika oraz 2 specjalistów psychoterapii uzależnień.

W 2023 roku porad udzielono 10 osobom doznającym przemocy domowej. W 2024 roku liczba ta wzrosła do 14 osób, co oznacza wzrost o 40,0% w stosunku do roku poprzedniego. W 2025 roku odnotowano natomiast 8 osób korzystających z porad, czyli o 6 osób mniej niż w 2024 roku. Łącznie w całym analizowanym okresie wsparciem objęto 32 osoby doznające przemocy domowej. Na uwagę zasługuje fakt, że w żadnym z analizowanych lat nie udzielono porad osobom stosującym przemoc domową.

Należy stale rozwijać aparat pomocowy, w tym inicjować dodatkowe działania środowiskowe ukierunkowane na rozpoznawanie i wspieranie środowisk szczególnie dotkniętych lub narażonych na występowanie tego rodzaju sytuacji kryzysowych.

Tabela 7. Liczba osób, którym udzielono porad w PIK w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
osoby doznające przemocy domowej	10	14	8
osoby stosujące przemoc domową	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok

Kolejną istotną instytucją zapewniającą profesjonalną pomoc i wsparcie jest Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jasle. W OIK udzielana jest bezpłatna specjalistyczna pomoc i wsparcie osobom znajdującym się w kryzysie, w tym osobom doznającym przemocy domowej.

W 2025 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej skierował 4 osoby do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową. W 2024 roku było to 6 mieszkańców, natomiast w 2023 roku nie odnotowano żadnej osoby⁹.

Ponadto, w 2025 roku 3 osoby skierowano do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla osób Doznających Przemocy Domowej SOS w Lesku w tym 1 osobę dorosłą i 2 dzieci¹⁰.

ZI współpracuje również z Ośrodkiem Psychoterapii w Jaśle, który w 2025 roku wskazał, że większość osób uzależnionych, uczęszczających na terapię do OP to osoby stosujące przemoc domową i pacjenci współuzależnieni, prezentujący cechy osób doznających przemocy. Program terapeutyczny Ośrodka zawiera elementy programu korekcyjno-edukacyjnego oraz specjalistycznych oddziaływań kierowanych do osób stosujących przemoc. W 2025 roku z terenu Gminy pomocą zostało objętych 210 osób (uzależnieni i członkowie rodzin)¹¹.

W 2025 roku w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Jaśle prowadzone były porady psychologa dotyczące wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, z których skorzystało 10 osób¹².

Kolejnym ważnym działaniem było informowanie prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstw ściganych z urzędu, a związanych z przemocą domową. W celu zapewnienia ochrony osobom dotkniętym przemocą domową członkowie grup diagnostyczno-pomocowych wystosowali w 2025 roku 6 zgłoszeń o możliwości popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu. Komenda Powiatowa Policji w Jaśle wskazała, że w roku 2025 prowadzonych było 29 postępowań sprawdzających z art. 207 KK wobec osób zamieszkujących gminę Jasło, z czego w 12 przypadkach zostało wszczęte postępowanie karne. W latach 2023-2024 było to po 5 zgłoszeń, a KPP w Jaśle prowadziła 26 postępowań sprawdzających z art. 207 KK (2024 rok)¹³.

⁹ Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jasło na Lata 2023-2026 za okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku, od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku, od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku

¹⁰ Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jasło na Lata 2023-2026 za okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku

¹¹ Tamże

¹² Tamże

¹³ Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jasło na Lata 2023-2026 za okres od 1 stycznia 2025 roku

Z informacji przekazanych przez Komendę Powiatową Policji w Jasle wynika, że w 2025 roku w stosunku do mieszkańców gminy Jasło stosujących przemoc domową funkcjonariusze KPP Jasło wydali:

- 3 nakazy natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (o 4 mniej niż w 2024 roku),
- 7 zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość (o 2 mniej niż w 2024 roku),
- 6 zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy (o 2 mniej niż w 2024 roku)¹⁴.

W 2025 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej prowadził szeroko zakrojone działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne skierowane do mieszkańców Gminy. Zespół rozpowszechniał materiały informacyjno-edukacyjne, uczestniczył w aktualizacji i dystrybucji informatora o dostępnych formach pomocy oraz prowadził działania informacyjne za pośrednictwem stron internetowych.

Istotnym obszarem działalności była organizacja i współrealizacja kampanii społecznych, m.in. „Gmina Jasło Przeciw Przemocy”, „STOP Przemocy!” oraz „Dzieciństwo bez przemocy”. W ramach działań prowadzono konkursy, spotkania profilaktyczne, szkolenia, webinaria, wydarzenia społeczne oraz bezpośrednią promocję profilaktyki podczas lokalnych imprez.

Szczególne uwagę poświęcono dzieciom, młodzieży i rodzicom. We wszystkich szkołach podstawowych na terenie Gminy zorganizowano zajęcia dotyczące m.in. przemocy domowej i rówieśniczej, hejtu oraz bezpieczeństwa w Internecie, w których uczestniczyło łącznie 508 uczniów. Zorganizowano także cykl spotkań dla rodziców dotyczących komunikacji i wychowania dzieci bez przemocy – w 7 szkołach uczestniczyło w nich 322 rodziców.

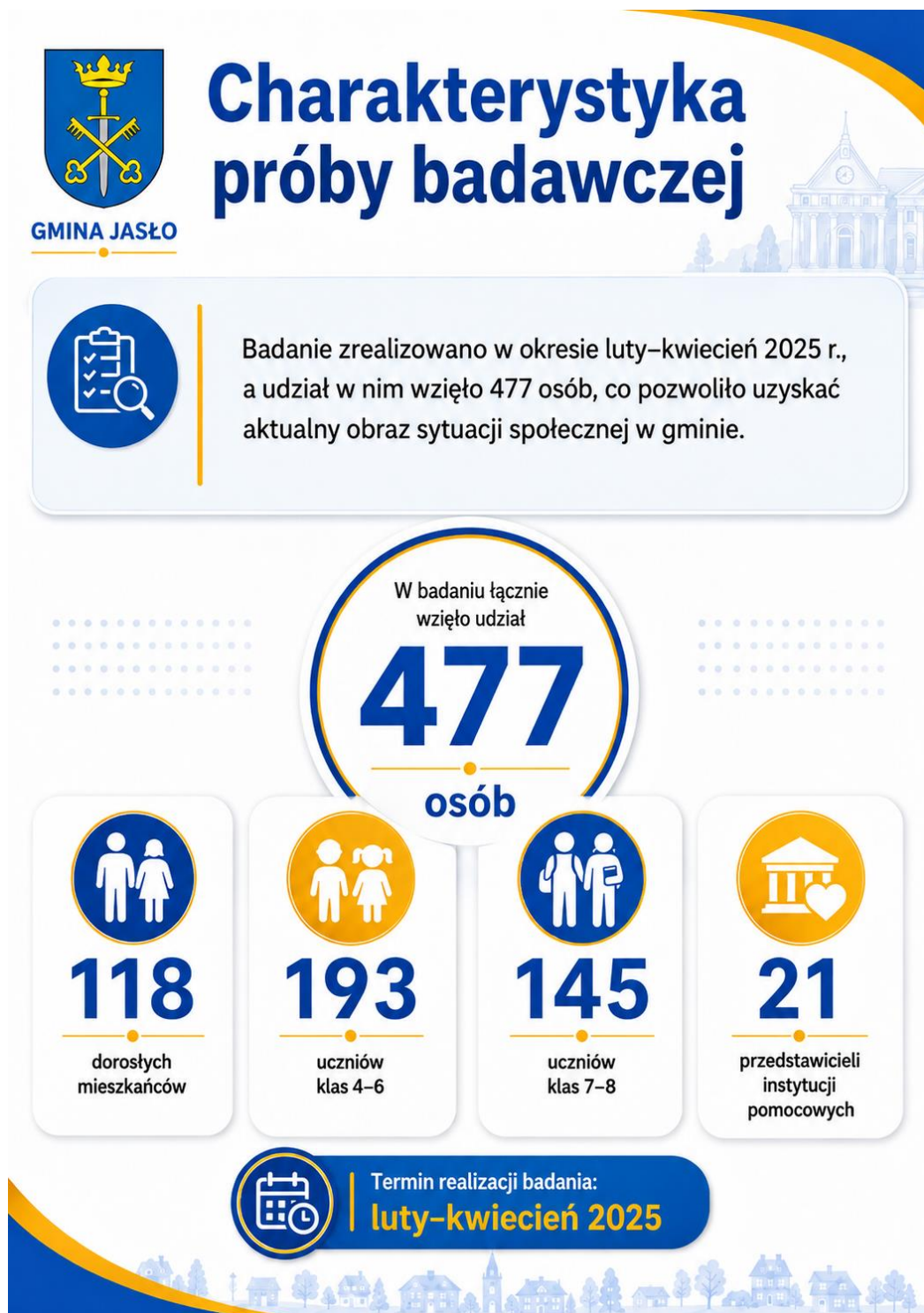
Działalność Zespołu opierała się również na współpracy międzyinstytucjonalnej, w szczególności z GOPS, Komendą Powiatową Policją, placówkami oświatowymi, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz GKRPA. Podejmowane działania koncentrowały się na zwiększaniu świadomości mieszkańców, promowaniu

do 31 grudnia 2025 roku, od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku, od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku

¹⁴ Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jasło na Lata 2023-2026 za okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku, od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku

reagowania na przemoc, informowaniu o dostępnych formach pomocy oraz wzmacnianiu kompetencji osób zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej¹⁵.

Wyniki badań społecznych

¹⁵ Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jasło na Lata 2023-2026 za okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku

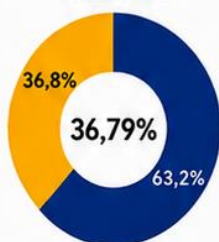
GMINA JASŁO

PRZEMOC WŚRÓD UCZNIÓW KLAS IV-VI

WYNIKI BADANIA UCZNIÓW KLAS IV-VI GMINY JASŁO (N=193)

1. DOŚWIADCZANIE PRZEMOCY

■ tak – 36,79% (71)
■ nie – 63,21% (122)

Ponad co trzeci uczeń deklaruje, że doświadczył przemocy.

2. KTO STOSOWAŁ WOBEC CIEBIE PRZEMOC?

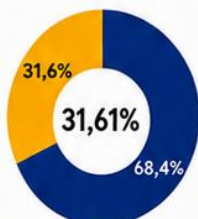
Najczęściej wskazywano na znajomych, kolegów i koleżanki ze szkoły

3. JAKIEGO RODZAJU PRZEMOCY DOZNAŁEŚ/AŚ?

Najczęściej pojawiała się przemoc fizyczna i słowno-psychiczna.

4. STOSOWANIE PRZEMOCY

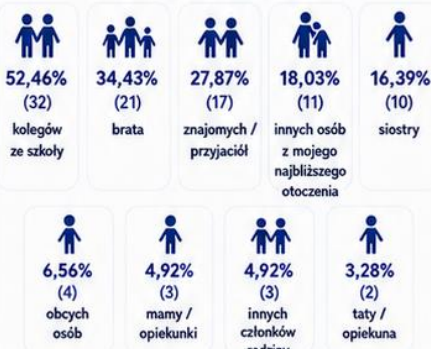

■ tak – 31,61% (61)
■ nie – 68,39% (132)

Blisko 1/3 uczniów przyznała, że zdarzyło im się stosować przemoc wobec innych.

5. WOBEC KOGO ZDARZYŁO SIĘ STOSOWAĆ PRZEMOC?

Przemoc najczęściej dotyczyła relacji rówieśniczych, szczególnie szkolnych.

6. JAKIEGO RODZAJU PRZEMOC STOSOWAŁEŚ?

Wśród deklarowanych zachowań przemocowych dominowała przemoc fizyczna.

7. CZY W SZKOLE WYSTĘPUJE PROBLEM PRZEMOCY MIĘDZY UCZNIAMI?

Najwięcej uczniów nie potrafiło jednoznacznie ocenić skali problemu w swojej szkole.

8. CYBERPRZEMOC

Doświadczenie cyberprzemocy

W obszarze cyberprzemocy najczęściej wskazywano wyzywanie i ośmieszanie, natomiast większość uczniów deklaruje, że sama nie stosowała cyberprzemocy.

Stosowanie cyberprzemocy

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Wyniki wskazują na potrzebę dalszych działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przemocy rówieśniczej, bezpieczeństwa w szkole oraz cyberprzemocy. Szczegółnej uwagi wymaga wzmocnienie relacji rówieśniczych, umiejętności reagowania na przemoc oraz dostępności wsparcia ze strony rodziców, szkoły i specjalistów.

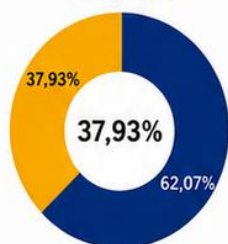
GMINA JASŁO

PRZEMOC WŚRÓD UCZNIÓW KLAS VII–VIII

WYNIKI BADANIA UCZNIÓW KLAS VII–VIII GMINY JASŁO (N=145)

1 DOŚWIADCZANIE PRZEMOCY

■ tak – 37,93% (55)
■ nie – 62,07% (90)

✓ Ponad 1/3 uczniów deklaruje, że doświadcza przemocy.

2 KTO STOSOWAŁ WOBEC CIEBIE PRZEMOC?

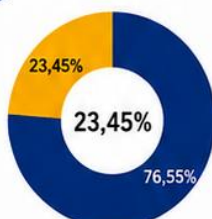
✓ Najczęściej wskazywano na kolegów i koleżanki ze szkoły oraz znajomych.

3 JAKIEGO RODZAJU PRZEMOCY DOZNAŁEŚ/AŚ?

✓ Najczęściej pojawiała się przemoc słowna i psychiczna, następnie fizyczna.

4 STOSOWANIE PRZEMOCY

■ tak – 23,45% (34)
■ nie – 76,55% (111)

✓ Blisko co czwarty uczeń przyznał, że zdarzyło im się stosować przemoc wobec innych.

5 WOBEC KOGO ZDARZYŁO SIĘ STOSOWAĆ PRZEMOC?

6 JAKIEGO RODZAJU PRZEMOC STOSOWANO?

✓ Wśród deklarowanych zachowań przemocowych dominowała przemoc fizyczna.

7 CZY W SZKOLE WYSTĘPUJE PROBLEM PRZEMOCY MIĘDZY UCZNIAMI?

✓ Najwięcej uczniów uważa, że w ich szkole występuje problem przemocy.

8. CYBERPRZEMOC

Doświadczenie cyberprzemocy

Stosowanie cyberprzemocy

✓ W obszarze cyberprzemocy najczęściej wskazywano wyzywanie i ośmieszanie, a większość uczniów deklaruje, że sama nie stosowała cyberprzemocy.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Wyniki wskazują na potrzebę dalszych działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przemocy rówieśniczej, bezpieczeństwa w szkole oraz cyberprzemocy. Szczegółowej uwagi wymaga wzmacnianie relacji rówieśniczych, umiejętności reagowania na przemoc oraz dostępności wsparcia ze strony rodziców, szkoły i specjalistów.

GMINA JASŁO

PRZEMOC

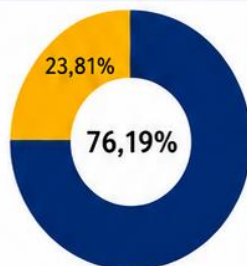
WŚRÓD PRZEDSTAWICIELI INSTYTUCJI POMOCOWYCH

WYNIKI BADANIA PRZEDSTAWICIELI INSTYTUCJI POMOCOWYCH GMINY JASŁO (N=21)

1. CZY WYSTĘPUJE PROBLEM PRZEMOCY DOMOWEJ?

Czy na terenie wykonywania obowiązków służbowych/zawodowych występuje problem przemocy domowej?

tak
76,19% (16)

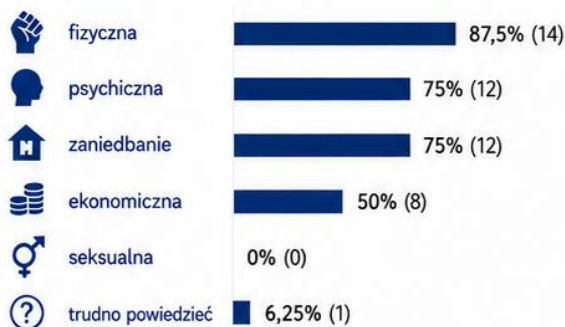
nie
23,81% (5)

Większość badanych przedstawicieli instytucji pomocowych wskazuje, że na terenie ich pracy występuje problem przemocy domowej.

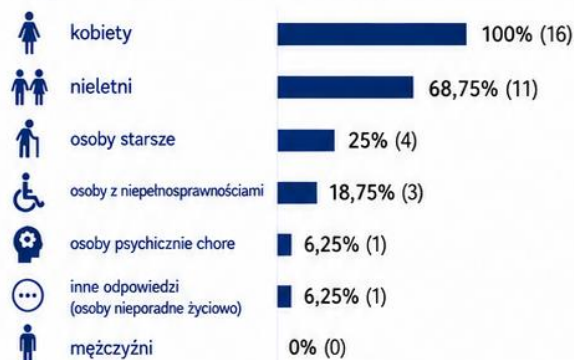
2. JAKIE FORMY PRZEMOCY NAJCZĘŚCIEJ DOTYKAJĄ MIESZKAŃCÓW?

Najczęściej wskazywano przemoc fizyczną, a następnie przemoc psychiczną i zaniedbanie.

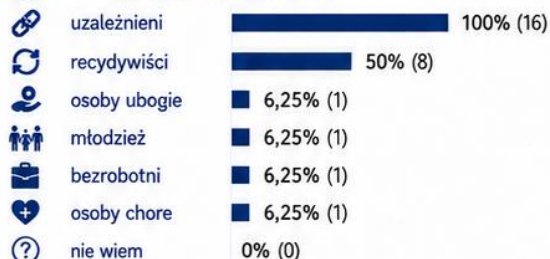
3. KTÓRA GRUPA NAJCZĘŚCIEJ DOŚWIADCZA PRZEMOCY?

Zdaniem badanych przemoc najczęściej dotyka kobiety oraz osoby nieletnie.

4. KTÓRA GRUPA NAJCZĘŚCIEJ STOSUJE PRZEMOC?

Najczęściej jako osoby stosujące przemoc wskazywano osoby uzależnione, a w dalszej kolejności recydywistów

5. PRZEMOC JAKO PROBLEM SPOŁECZNY

Jaki problem społeczny jest najbardziej widoczny?

Wśród problemów społecznych zauważanych przez badanych widoczna jest zarówno przemoc domowa, jak i przemoc rówieśnicza w szkole.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Wyniki wskazują, że problem przemocy domowej jest wyraźnie dostrzegany przez przedstawicieli instytucji pomocowych. Za najczęściej doświadczane formy przemocy uznano przemoc fizyczną, psychiczną i zaniedbanie. Szczególnej uwagi wymagają kobiety i nieletni jako grupy najczęściej narażone na przemoc oraz wzmacnianie działań profilaktycznych, interwencyjnych i wspierających współpracę instytucji lokalnych.

PRZEMOC

WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

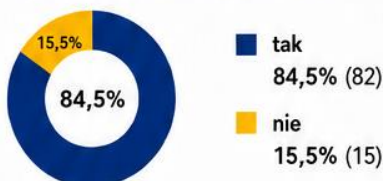
GMINA JASŁO

WYNIKI BADANIA DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY JASŁO (N=118)

ŚWIADOMOŚĆ RODZAJÓW PRZEMOCY

Czy zna Pan/i różne rodzaje przemocy?

Zdecydowana większość dorosłych mieszkańców zna różne rodzaje przemocy.

DOŚWIADCZANIE PRZEMOCY

Czy doświadczył/a Pan/i kiedykolwiek przemocy?

Prawie co trzeci badany dorosły doświadczył w swoim życiu przemocy.

FORMY PRZEMOCY – DOŚWIADCZANIE

Jakiej formy przemocy Pan/i doświadczył/a?
(można wybrać kilka odpowiedzi)

Najczęściej doświadczaną formą przemocy jest przemoc psychiczna, następnie fizyczna.

GDZIE DOŚWIADCZANO PRZEMOCY?

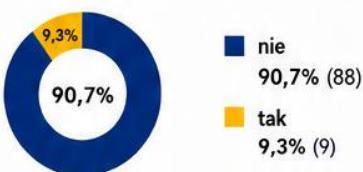

Najczęściej przemoc występuje w domu, a następnie w miejscu pracy.

STOSOWANIE PRZEMOCY

Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek stosować przemoc?

Tylko 9,3% badanych przyznało, że stosowało przemoc wobec innych osób.

RODZAJE PRZEMOCY – STOSOWANIE

Jaki rodzaj przemocy Pan/i stosował/a?
(można wybrać kilka odpowiedzi)

Nie odnotowano przypadków przemocy ekonomicznej, zaniedbania i mobbingu.

WOBEC KOGO STOSOWANO PRZEMOC?

(można wybrać kilka odpowiedzi)

Nie odnotowano przypadków wobec rodziców, rodzeństwa oraz pracodawcy.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

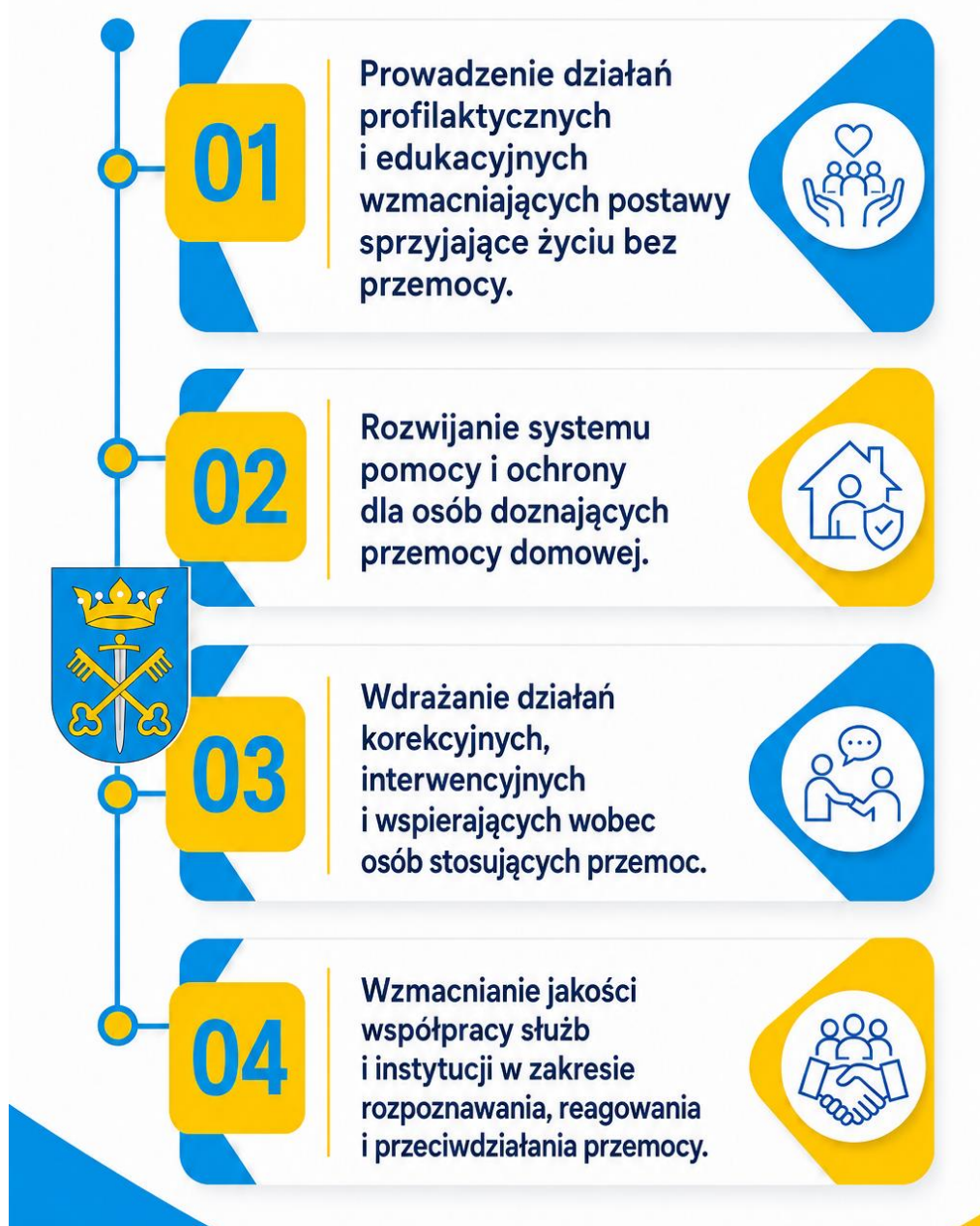
Choć większość dorosłych mieszkańców nie doświadcza przemocy, istotne jest kontynuowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i wspierających w sobie dotknętej przemocą, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy psychicznej oraz przemocy występującej w domu i w miejscu pracy.

Cele, zadania i realizatorzy programu

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Jasło na lata 2027-2030 jest:

Ograniczanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Jasło poprzez rozwój profilaktyki, zapewnienie skutecznego wsparcia osobom doznającym przemocy, oddziaływania wobec osób stosujących przemoc oraz wzmacnianie współpracy instytucjonalnej.

Cel ten będzie realizowany w następujących obszarach:

1. Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych wzmacniających postawy sprzyjające życiu bez przemocy.

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy	termin realizacji
1.	Prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzenie ich wykonania właściwym podmiotom.	Liczba zainicjowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych.	ZI, UG, GOPS, GKRPA, KPP, NGO, placówki oświatowe, zakład karny	2027-2030
2.	Rozpowszechnianie informacji na temat miejsc/osób udzielających pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy.	Liczba działań podjętych w celu rozpowszechnienia informacji.	ZI, UG, KPP, GKRPA, GOPS, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	2027-2030
3.	Organizowanie, prowadzenie i udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	ZI, UG, KPP, GKRPA, GOPS, NGO, GBP, GOK, PCPR, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	2027-2030

4.	Edukacja dzieci i młodzieży na temat rodzajów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy.	Liczba zrealizowanych programów/warsztatów.	UG, placówki oświatowe, GKRPA, NGO, KPP, GBP, GOK, PPP	2027-2030
5.	Budowa świadomości mieszkańców na temat przemocy domowej oraz związanych z nią innych problemów, poprzez dystrybucję materiałów edukacyjno-profilaktycznych, organizację pogadanek oraz zamieszczanie informacji w mediach lokalnych.	Liczba zakupionych materiałów edukacyjnych. Liczba informacji zamieszczonych w mediach lokalnych o tematyce przeciwdziałania przemocy domowej.	ZI, UG, KPP, GOPS, GKRPA, NGO, PPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	2027-2030
6.	Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego.	UG, GBP, GOK, NGO, placówki oświatowe, GOPS	2027-2030
7.	Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy na terenie Gminy poprzez systematyczne przeprowadzanie badań społecznych wśród mieszkańców i uczniów szkół.	Liczba osób objętych badaniem w ramach diagnozy problemu przemocy.	GOPS, UG, placówki oświatowe	2028, 2030

8.	Prowadzenie poradnictwa, przede wszystkim poprzez działania edukacyjne ukierunkowane na wzmocnienie funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową.	Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	UG, placówki oświatowe, PCPR, PPP, GOPS, ZI	2027-2030
		Liczba osób, którym udzielono porad.		
9.	Współpraca z mediami oraz sektorem NGO w celu rozpowszechniania informacji dotyczących możliwości i form uzyskania pomocy.	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych.	UG, NGO, media lokalne	2027-2030
10.	Wdrażanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych.	Liczba zrealizowanych programów.	UG, NGO, placówki oświatowe, PPP	2027-2030

2. Rozwijanie systemu pomocy i ochrony dla osób doznających przemocy domowej.

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy	termin realizacji
1.	Udzielanie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej.	Liczba osób korzystających ze schronienia.	ZI, GOPS, PCPR, UG	2027-2030
2.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej.	Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy. Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa.	ZI, GKRPA, GOPS, UG, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, PPP	2027-2030
3.	Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba wszczętych/zakończonych procedur. Liczba rodzin objętych procedurą.	ZI, GKRPA, GOPS, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	2027-2030
4.	Wsparcie socjalne rodzin, w których występuje problem przemocy domowej.	Liczba rodzin, które objęto pracą socjalną.	GOPS	2027-2030

5.	Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	GOPS	2027-2030
6.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez umieszczanie ich w pieczy zastępczej oraz zabezpieczenie środków na ich pobyt.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, z powodu przemocy domowej.	PCPR, GOPS	2027-2030
7.	Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą domową.	Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową z powodu przemocy.	GOPS	2027-2030
8.	Kontynuowanie działalności podmiotów udzielających wsparcia osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, w związku z uzależnieniem członka rodziny, tj. Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Liczba osób objętych wsparciem Punktu.	UG, GOPS, GKRPA	2027-2030

9.	Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych powołanych do realizacji procedur „Niebieskie Karty”.	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.	ZI	2027-2030
		Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych.		
10.	Udostępnianie baz danych zawierających informacje nt. istniejących placówek udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	Liczba podmiotów, którym zostały przekazane aktualne bazy danych.	UG, GOPS	2027-2030
11.	Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	Liczba utworzonych w danym roku placówek świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej.	UG	2027-2030
12.	Współpraca między samorządem a organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	Liczba zrealizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	UG, NGO	2027-2030
13.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej,	Liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych/grupowych.	UG, GOPS, placówki oświatowe	2027-2030

	w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.			
14.	Tworzenie i zwiększanie zakresu działań oraz dostępności do regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej.	Liczba linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej.	UG, NGO	2027-2030

3. Wdrażanie działań korekcyjnych, interwencyjnych i wspierających wobec osób stosujących przemoc.

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy	termin realizacji
1.	Informowanie osób stosujących przemoc domową o konsekwencjach podejmowanych przez nich czynów oraz zobowiązanie ich do podejmowania działań zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy, w tym do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych.	Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w programach. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – D”.	ZI, GDP	2027-2030
2.	Kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	Liczba osób, które podjęły udział w programach.	ZI	2027-2030
3.	Motywowanie i/lub kierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych, stosujących przemoc domową.	Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe/zgłoszonych do GKRPA	GKRPA	2027-2030

4.	Izolowanie osób stosujących przemoc domową poprzez uniemożliwienie im korzystania ze wspólnie zajmowanego z członkami rodziny mieszkania oraz zakaz zbliżania się do jego otoczenia i miejsc, w których osoba zwykle lub regularnie przebywa.	Liczba interwencji związanych z wydaniem nakazu/zakazu zbliżania, kontaktowania się lub wstępu, przez osobę stosującą przemoc domową.	KPP	2027-2030
5.	Podjęmowanie działań wobec osób stosujących przemoc, które nie podjęły uczestnictwa w obowiązkowym programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym.	Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia.	ZI, KPP	2027-2030
6.	Rozpowszechnianie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe instytucji, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową.	Liczba przekazanych informatorów.	UG, ZI, GOPS, PPP, PCPR	2027-2030

7.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”.	ZI, KPP	2027-2030
8.	Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób objętych procedurą NK za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi.	Liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych.	ZI, grupy diagnostyczno-pomocowe	2027-2030

4. Wzmacnianie jakości współpracy służb i instytucji w zakresie rozpoznawania, reagowania i przeciwdziałania przemocy.

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy	termin realizacji
1.	Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach itp. z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, przedstawicieli wszystkich instytucji oraz organizacji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/ seminariach/ konferencjach.	ZI, GOPS, GKRPA, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, NGO	2027-2030
2.	Uczestnictwo nowo powołanych członków ZI w obowiązkowym szkoleniu.	Liczba członków ZI uczestniczących w obowiązkowym szkoleniu.	ZI	2027-2030
3.	Uczestnictwo członków grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach, w szczególności w zakresie pracy z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc domową.	Liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych, uczestniczących w szkoleniach. Liczba przeprowadzonych szkoleń.	ZI	2027-2030
4.	Zapewnienie członkom Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych dostępu do superwizji, jako systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio	Liczba osób korzystających ze wsparcia w postaci superwizji.	GOPS	2027-2030

	z osobami uwięzonymi w przemoc domową.			
5.	Prowadzenie nadzorów kuratorskich w rodzinach dotkniętych lub zagrożonych przemocą domową oraz monitorowanie ich sytuacji rodzinnej.	Liczba nadzorów prowadzonych w rodzinach.	Sąd Rejonowy	2027-2030

Adresaci programu

Program skierowany jest do:

- mieszkańców gminy Jasło, w tym osób zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy domowej,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- instytucji oraz osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Przewidywane efekty realizacji programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Jasło na lata 2027-2030 zakłada:

- zmianę biernych postaw społeczności lokalnej względem zjawiska przemocy domowej,
- podniesienie jakości funkcjonowania rodzin, w tym promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- poszerzanie dostępności i skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy,
- wzmocnienie efektywności działań ukierunkowanych na osoby stosujące przemoc domową,
- wzrost liczby działań dotyczących profesjonalnej pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Źródła finansowania

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Jasło na lata 2027-2030 finansowane będą z budżetu Gminy, w tym budżetu GOPS oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

Ewaluacja i monitoring programu

Ewaluacja określana jest jako badanie jakości i efektów prowadzonych działań na podstawie poszczególnych kryteriów, na które składa się zbiór danych, ich analiza, ocena oraz informowanie o wynikach. Reasumując, badanie ewaluacyjne stanowi sposób na **określenie zasadności realizacji wyznaczonych celów względem zdiagnozowanych potrzeb, dostępnych instrumentów oraz posiadanych zasobów**.

Ewaluacja może opierać się na danych pozyskanych w ramach monitoringu, jednak nie ogranicza się wyłącznie do nich. Jej celem nie jest rozliczanie ani kontrola realizowanych działań, lecz przede wszystkim analiza i zrozumienie zależności między podejmowanymi inicjatywami a osiąganymi rezultatami, co pozwala na ich skuteczniejsze dostosowanie do rzeczywistych potrzeb.

Po zakończeniu wdrażania Programu zostanie przeprowadzona **ewaluacja ex-post**, mająca na celu ocenę długoterminowych efektów realizowanych działań oraz ich wpływu na przeciwdziałanie przemocy domowej. Analiza ta pozwoli określić skuteczność podjętych inicjatyw, trwałość osiągniętych rezultatów oraz sformułować rekomendacje dotyczące dalszych działań w tym obszarze. Ewaluacja Programu będzie prowadzona z wykorzystaniem **różnorodnych metod badawczych**, aby uzyskać pełny obraz jego funkcjonowania. Wśród podstawowych metod znajdują się:

- ▶ **analiza wskaźników ilościowych** – obejmująca dane statystyczne, zebrane na podstawie procesu monitoringu Programu, dotyczące m.in.:
 - liczby wszczętych/zakończonych procedur „Niebieskie Karty”,
 - liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
 - liczby osób korzystających z poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego,

- liczby interwencji Policji związanych z przemocą domową,
- liczby działań edukacyjnych i profilaktycznych oraz liczby uczestników tych działań,
- liczby funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczby członków ZI uczestniczących w szkoleniach.

► **analiza jakościowa** – obejmująca m.in.:

- przegląd rocznych sprawozdań z realizacji Programu,
- konsultacje z instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy domowej (GOPs, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA),
- wywiady i/lub badanie ankietowe przeprowadzane wśród osób realizujących zadania w ramach Programu,
- zbadanie opinii osób korzystających ze wsparcia, aby ocenić jakość i dostępność świadczonych usług.

► **analiza porównawcza** – zestawienie wyników osiągniętych w poszczególnych latach w celu określenia postępów oraz oceny dynamiki zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Wśród kryteriów ewaluacji Programu będą brane pod uwagę:

- Kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- Kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- Kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- Kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Przeprowadzenie ewaluacji zakończone będzie opracowaniem raportu, będącego podstawą do wdrożenia odpowiednich rekomendacji i interwencji. Opracowanie badania ewaluacyjnego pozwoli na podniesienie skuteczności zadań wdrażanych w przyszłości.

Monitoring jest kluczowym narzędziem w zakresie oceny **efektów realizowania założeń dokumentu**, a prowadzony w sposób rzetelny stanowi podstawę do podejmowania decyzji w zakresie zasadności przeprowadzanych interwencji. Ma on na celu ocenę skuteczności podejmowanych działań, identyfikację ewentualnych barier wdrażania oraz dostosowanie strategii interwencyjnych i profilaktycznych do rzeczywistych potrzeb społecznych. Proces monitoringu będzie prowadzony w sposób systematyczny i oparty na **wskaźnikach przypisanych do zadań wyodrębnionych w ramach celów operacyjnych** Programu. Wskaźniki te pozwalają na ocenę skuteczności działań w zakresie:

- wsparcia i pomocy udzielanej osobom doświadczającym przemocy domowej,
- działań interwencyjnych i profilaktycznych,
- pracy instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy,
- efektywności kampanii edukacyjnych i informacyjnych.

Dane do monitoringu będą gromadzone na podstawie informacji przekazywanych przez jednostki organizacyjne Urzędu Gminy, Policję, Zespół Interdyscyplinarny, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe oraz wszystkie instytucje realizujące Program.

Głównym celem Programu jest *ograniczanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Jasło poprzez rozwój profilaktyki, zapewnienie skutecznego wsparcia osobom doświadczającym przemocy, oddziaływania wobec osób stosujących przemoc oraz wzmacnianie współpracy instytucjonalnej*. Jego realizacja opiera się na wyznaczonych celach strategicznych, operacyjnych i kierunkach zadań. Założone cele będą wdrażane systematycznie przez cały okres obowiązywania dokumentu, tj. w latach 2027-2030. Monitoring z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Jasło na lata 2027-2030 przeprowadzany będzie co rok, tym samym umożliwiając bieżące nadzorowanie postępów oraz podjęcie odpowiednich działań w przypadku wystąpienia niekorzystnych tendencji.

Uzyskane wyniki będą przedmiotem corocznych sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, przedkładanych Wójtowi Gminy Jasło przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasle do dnia 31 marca każdego roku. Za koordynowanie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Jasło na lata 2027-2030 odpowiedzialny jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Jasle.

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Jasło na lata 2027-2030 obejmować będzie cztery etapy, przedstawione w kolejnej tabeli.

Tabela 8. Harmonogram wdrażania Programu.

etap	wyszczególnienie	termin realizacji
etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Gminy Jasło o przyjęciu do realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Jasło na lata 2027-2030”.	IV kwartał 2026 r.
etap II	Koordinacja realizacji zadań objętych Programem.	I kwartał 2027 r. – IV kwartał 2030 r.
etap III	Monitoring.	corocznie w okresie od 2027 r. do 2030 r.
etap IV	Ewaluacja Programu.	II kwartał 2031 r.

Źródło: Opracowanie własne

Wnioski i podsumowanie

Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotyczącym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne ze względu na czynniki takie jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lęk osób doświadczających przemocy przed ich oprawcami. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doświadczających przemocy domowej ma na celu udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez które rozumie się osoby doświadczające przemocy, stosujące ją oraz jej świadków. Realizacja zadań w tym zakresie nie byłaby możliwa, gdyby nie zintegrowane działania wszystkich instytucji i specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy domowej. Innym czynnikiem mającym znaczący wpływ na ograniczanie skali zjawiska przemocy jest świadomość społeczna. W związku z tym edukacja społeczności z terenu gminy Jasło stanowi szansę na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy z psychologiem, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych, takich jak trwałe zmiany w postępowaniu osób stosujących przemoc domową, prawidłowe funkcjonowanie społeczne oraz emocjonalne osób doświadczających przemocy domowej itp.

Cele i zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Jasło na lata 2027-2030, realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy z najwyższą rzetelnością, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Spis tabel i wykresów

Spis tabel

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.....	15
Tabela 2. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2023-2025.....	20
Tabela 3. Liczba wszczętych oraz kontynuowanych spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty” w latach 2023-2025.....	21
Tabela 4. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2023-2025.....	21
Tabela 5. Liczba osób doznających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury NK w latach 2023-2025.....	22
Tabela 6. Liczba osób dotkniętych przemocą, z którymi kontaktowała się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2023-2025.....	23
Tabela 7. Liczba osób, którym udzielono porad w PIK w latach 2023-2025.....	23
Tabela 8. Harmonogram wdrażania Programu.....	47

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej w latach 2023-2025.....	19
--	----

Bibliografia

1. Ankieta dotycząca skali zjawiska przemocy domowej, realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, realizacji niektórych zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2023 - dane za 2023 rok.
2. Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie. Poradnik dla rodziców. NASK Akademia, Warszawa 2020.
3. Diagnoza przemocy wobec dzieci w Polsce 2023, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Warszawa, s. 29.
4. Helios J., Jedlecka W., Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017.
5. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023, 2024 i 2025 rok.
6. Poradnik dla osób dotkniętych przemocą, Stowarzyszenie OPTA, s.1.
7. Raport: Osoby, którym zrealizowano świadczenia w okresie od 2023 roku do 2025 roku.
8. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz.1232), s. 5-7.
9. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2023-2025.
10. Sprawozdanie z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 za 2024 i 2025 rok.
11. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jasło na Lata 2023-2026 za okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku, od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku, od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku.
12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.).

Źródła internetowe:

1. Policja, Przemoc Domowa – dane od 2023 roku,
<https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-domowa/50867,Przemoc-domowa-dane-od-2023-roku.html>

2. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Ipsos, Barometr postaw wobec krzywdzenia dzieci w Polsce 2024, [online]:
https://fdds.pl/_Resources/Persistent/2/2/c/3/22c34996d2e2f2a9fd2545d91e659f64b17b920a/Barometr_postaw_wobec_krzywdzenia_FDDS_IPSOS_2024_publ.pdf,